

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség: Főtér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adanak vissza.	Előfizetési díj: Egész évre 8 kor. Félévre 4 kor. Negyedévre 2 kor. Hirdetéseket: a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 16 fill.	Kiadóhivatal: Weisz Márk könyvkereskedése, hová az előfizetés-é hirdetési díjak küldendők. Nyilttér petit sora 60 fill

A főtér világitása.

Csongrád, 1900 nov. 4.

A legsötétebb Csongrádon végre odáig fejlődtek a kulturális viszonyok, hogy kezdik észre venni — miszerint sötétben vannak, 100 perczen pótdadjuk mellett. Am minden zugban van egy kőszobruk és fölhallatszik e szuroksötétségben, a toronyból a csongrádi muezzinek dicséneke: akik dicsérik $\frac{1}{4}$ óránként mindezekért Alláht, akarom mondani, — a nazarethi Messiást.

Szóval Csongrád ott van most is — mint a felvidéki városok voltak, a közép korban, a török világban.

De talán nem marad így mindörökre.

A világosság terjedni fog az elmékben is — a szívek sötétségét pedig, a felekezeti gyűlölséget eloszlatja a művelődés. Az új leányiskola is egyik jele a haladásnak, mely az értelmiségnek bizony fényes győzelme, a középkori elveket hirdető, legsötétebb csongrádi anarkhisták fölött — akik vakok maradtak a huszadik század elején is.

A világitás ügye szintén az értelmiség egyik diadala lehetne a legsötétebb nép-pártiak fölött.

Ajánlat adatott be ugyanis a városhoz kettő is: egy mérnöktől, aki konczesziót kér, és egy német gyártól.

A napokban érkezett azonban ide a Héra képviselője: akinek ajánlata szerint a főtér világitása alig kerülne többre 400 frtnál, a főutczaé szintén enyibe, mert óránként egy acetilén láng $\frac{3}{4}$ krajczárba kerülne csak: holott a villany világitás 2 krajczárba kerülne óránként.

A kérdés tehát immár napi renden van s f. hó 15-ikére bizottságot küldött ki a község e kérdésben, amelynek Hollo Adolf jegyző nemcsak előadója, hanem legmelegebb pártolója, mint a téglagyári közkemence építésének is ő volt legbuzgóbb szószólója.

Ha hozzáveszük mindezekhez, hogy a járás erélyes főszolgabírója minden olyan tervek, amely a város előhaladását biztosítja, barátja és támogatója: biztosra vehetjük, hogy nem lesz községünk sokáig már a legsötétebb Csongrád.

Szóval-haladunk. A középkori Csongrád is megindul a polgárosodás felé — amelynek vezéralakja

az ország legelső főispánja, akit ma már az ország egyik legelőkelőbb publicistája gyanánt is tisztel a magyar közvélemény.

Csongrád vármegye nagyérdemű főispánjának jótékony keze meglátszik az újabb idők jelenségeiből. A vashidépítése, a vasut csatlakozás, a leányiskola felállítása befejezett tények: a csatornázási munkálatok ügye pedig országos kérdéssé nőtte ki magát eddig, amellyel rövid idő múlva az egész polgárosult világ foglalkozni fog.

A csongrádi társadalom ilyen vezért bírva sorai előtt, siet köréje csoportosulni. A csongrádi kaszinó megteremtője, nemcsak a leányiskola létesítésében, a vármegye minden kulturális ügyében, de itthon is felkarol, támogat és előre visz minden közhasznú kérdést a megvalósítás néhez útján. A községi körkemence építését nem rég, ezt a 10 év óta vajudó dolgot, az ő szava keltette életre, és valóította meg. A világitás-ügye épügy évtizedek óta vajudik — és nem birt meg valosulni: míg végre most az ő lelkesedése felkarolta a közvilágitás ügyét, legsürgősebb ügyét a legsötétebb Csongrádnak.

Most már reméljük, — hogy lesz még Csongrádon is világosság!

Emlékbeszéd.

Elmondta dr. Csicserics Lajos várm. főjegyző, Csongrád vármegye 1900 évi okt. 31-én tartott közgyűlésén, Erzsébet királyné arcképének leleplezése alkalmából.

Két éve mult, a midőn egy alávaló bünténynek, az egész művelt emberiséget iszonyattal eldítő hitása alatt, Csongrád vármegye képviselete egybegyűlt e teremben, hogy kifejezést adjon mely részvételnek és kitörő fájdalomnak azon megrendítő szerencsétlenség felett, a mely felséges Urunkat és Királyunkat szerető hitvesétől, Szent-István koronáját legragyogóbb ékességétől s a magyar nemzetet bálványozó szeretettel környezett királynéjától megfosztotta.

A szívet tépő fájdalom közvetlen hatása alatt hozta vármegyénk közönsége azon határozatot, hogy a megdicsőült Erzsébet királyné arcképét tanácskozási terme számára megfesteti, hogy a ki életében példányképe volt a hitvesi hűségnek, az önfeláldozó anyai szeretetnek, a ki isteni erényekkel ékesítve, az elhagyottaknak és szenvedőknek gyámolítója, nemzetünknek földi pátrónája volt, — legyen örök palládiuma e teremben a trón iránti tántoríthatlan hűségnek és az önfeláldozó hazaszeretnek.

Minden bánatnak legjobb orvosa, egytall próbaköve is az idő, mely a megsebzett szívnek fájdalmát az erkerülhetlen

végzetben való megnyugvással enyhíti bár, — de ott, hol mélyen a legnemesebb érzelmekben van annak gyökere, meg nem szüntetheti soha.

Most is, a midőn két év multán újra összejöttünk, hogy valóra váltsuk a nemzeti gyász megrázó pillanatában született elhatározásunkat, a tisztelt közgyűlés összes tagjainak arcán megjeleni látom az őszinte mély gyásznak kifejezését, bizonyoságul annak, hogy a mily határtalan nagy volt a tisztelet és szeretet, a mely a magyar nemzetet megdicsőült királynője iránt eltöltötte, oly kiapadhatatlan a kegyelet forrása, mely eszményi alakját nemzedékről nemzedékre tisztább fényben ragyogó glóriával övezi.

Hol van a csodatévő erő, mely egy királynő és egy nemzet lelkét rokonszeny széttephetetlen lánczaival egybefűzte, hol a varázslat, mely a haza minden polgárát, a nemzet minden rétegét, elnyomottat és hatalmást, szegényt és gazdagot, boldogot és boldogtalant egyesítette a legnemesebb nő iránti hódolatban és rajongó szeretetben?

Igaz, loyális érzelmű nép vagyunk. A vérszövetség, melylyel őseink a hármasszerte folyó szelte őshazából, az alkotmányos monarchia zászlója alatt új honnak szerzésére indultak, egy ezredév multán ma is csorbíthatlanul fennáll nemzetünk közérzetében s annak legszebb virága: a tántoríthatlan hűség a trón iránt, szeretetteljes hódolat a koronás király és az uralkodóház iránt ma is legszebb jellemvonása a magyar nemzetnek. És habár mi sem látszik természetesebbnek, mint az, hogy a nemzet őseitől öröklött hódolattejes ragaszkodását kiterjesztette a király felséges személyéről az ő szeretett hitvesére, fejedelmi gondjainak osztályos társára, vajjon elfogadhatjuk-e ezen tény egyedüli indokául annak a határtalan tiszteletnek és gyöngéd szeretetnek, mely a megdicsőült királynőt e hazában környezte: tekinthetjük-e az alattvalói hódolat kegyteljes viszonzásául csupán azt a szeretetteljes aggodást, a melylyel a megdicsőült nemzetünk sorsa iránt mindenkor viseltett, vagy azt az anyai gondolkodást, amelylyel a hazát érhető veszélyeket elhárítani igyekezett? Nem, tekintetes Törvényhatósági Bizottság, a köcsönös vonzalom megnyilatkozásának ily jelenségei az érzelmek legteljesebb összhangjából származhatnak csupán.

Az isteni gondviselés küldötte általa a megváltás első remélysugarát az elnyomott, a szenvedő magyar nemzetnek.

A magyar hazánk iránti rokonszeny a boldogság érzésével együtt született meg nemes lelkében s elkísérte őt a halál néma birodalmába.

1854. április 24-én ülte meg felséges urunk és királyunk menyegzőjét a még alig 16 éves Erzsébet bajor hercegnővel, a ki első találkozásuk alkalmával a legtisztább szerelem lánczaival fűzte magához a lovagias ifju fejedelmet.

Egy nagy birodalom kitörő lelkesedése és hódolata rajongta körül a székvárosába bevonuló uralkodónőt, — de a boldogság, a dicsőség, az ünnepeltetés a

szédítő ragyogásán át az ő jóságos lelkének szemével meglátta a gyászt, mely boldogsága egére árnyat vont.

Leiki szemei előtt az ünneplők sorában áll, egy ifjú hős komor arccal, kezén nehéz bilincsekkel, keblét az elnyomott fájdalom sohajtása rengeté s életerőtől duzzadó izmai vonaglottak a lelki kintől. — Ha egyszer a hősről a bilincsek lehullanának, szemében a lelkesedés lángja fellobogna, s erős kezében fényes aczél villanna meg a trón védelmére, mely dicsőség szállana akkor a szeretett fejedelemre, mely hatalommá lenne a Habsburgok százas trónusa!

A minek megoldásához bölcs és erős férfiak hiába keresték az eszközt, egy aszszony nemes szive megérezte, miként lehet a nemzet és uralkodója között a bizalmat helyre állítani: ő látta, tudta, hogy az a nép, mely az egész világ csodálatát fölkelte hősiességgel küzdött szabadságáért és ősi alkotmányáért, mely egyetlen jajszó nélkül tűrte a sors által reá mért szenvedéseket, az nem lehet hűtlen Szent-István koronájához, a mely az igazságnak, a szabadságnak, és az alkotmánynak jelképe egyaránt.

Az ő gyöngéd nemes lelke megsejtette, hogy a kértet, a melylyel a vasszigor a nemzet lelkét bevonta, csak a bizalom és a gyöngéd szeretet oldhatja fel.

Aldott kezének gyöngéd érintésére lehullottak a nehéz bilincsek s mielőtt csak egy is látta volna, ezer meg ezer magyar áldása szállt fel hozzá a trónnak zsámolyához. Erzsébet nászajándéka a magyar nemzet hálaadó imája volt.

E pillanattól kezdve áldásos életének utai a magyar nemzet iránti gyöngéd szeretet és rokonszenv virágaival vannak behintve. A női hivatás nehéz gondoljai közepette is önfeláldozó buzgósággal, sőt látható gyönyörrel tanulja meg nyelvünket, mely ajkairól oly zengzetesen hangzik, mint az édes anyanyelv, gyermekeinek nevelését magyarokra bizza, udvarában, sőt legbizalmasabb környezetében magyarokkal érintkezik s a midőn a birodalom egén egy nagy és bizonytalan kimenetelű háború vészfellegeket gyűjt, legdrágább kincseivel, gyermekeivel együtt Magyarországra siet, hogy lovagias, hű magyar nemzetének szive dobbanásából hitet és bizalmat merítsen.

Csodálkozhatik-e valaki, hogy a magyar nemzet a gyöngéd szeretet számtalan jeleitől elragadtatva folyton növekvő tisztelettel és hódolattal tekintett fel a királynőnek eszményképére.

Már első megjelenése a haza földjén a női kellem, a gyöngéd figyelem és az uralkodói kegy diadalutja volt.

Ki tudna hű tolmácsa lenni a szebb jövő reménye által táplált kitörő lelkesedésnek, mely átviharzott a nemzet szívében 1857 tavaszán, a mikor felséges férjének oldalán az uralkodóház tagjaitól környezve, fényes magyar nemzeti öltözetben fogadta a nemzet első hódolatát.

A merre járt Pozsonytól Debreczenig, az ő dicsőségét hirdette bércz és völgy: — az ő jóságáról susogott az esti szellő s áldott léptei nyomán hit és remény fakadt, hogy közelget a megváltás napja, mely a golgothát járó nemzetet szenvedéseitől megszabadítja s a trónnak dicsőséget, a népnek boldogságot ad.

Talán egy későbbi kor történetírója fel fogja fedni a titkot, hogy mily kitartó következetességgel és szerető gondosággal munkált e korszakban a megdicsőült az uralkodóház és a magyar nemzet közötti ellentétek kiegyenlítésén, de fedje bár örök homály a jótékonyaság angyalának tetteit, a magyar nemzet érzi, hogy gyöngéd kezének érintésétől hegedtek be sebei s a mi a balsorsban vigaszt és reményt nyújt, az mind-mind tőle származott.

«Ha Olaszországban rosszul mennek a császár dolgai, — mondá Andrásynak 1866 február 23-án, — az nekem nagyon fáj, de ha Magyarországon mennek a dolgai rosszul, az megöl engem!»

A szeretetteljes aggodásnak mily jellemző kifejezése.

E néhány szó, mint nemes lelkének hű tükre első helyet jelöl ki számára azon tényezők sorában, a kik az 1867-iki kiegyezést előkészítették, egy jövőbe látó nagy államférfi bölcsesége, egy igazság-érző lovagias fejedelem nagylelkűsége és egy királynőnek végtelen szeretettől áthatott szíve fűzte újra egyggyé ama 3 százas köteléket, a melyet a félreértés és a visszavonás egy óvatlan pillanatban majdnem örökre szétszakított.

A legnemesebb törekvések e diadalmas munkájában nem volt sem győző, sem legyőzött.

Miként egy rossz álomkép, az ébredés pillanatában, úgy tűnt el a szenvedésekkel telt multnak minden keserűsége, a midőn közhírré lett, hogy a király és királyné a nemzet koronázási ajándékát a vitéz honvédek segélyezésére szentelék.

Magasztosan szép gondolat, a milyen csak a legnemesebb nő lelkében születethetik.

A borostyán, melyet a leggyöngédebb kéz fűzött a hősök homloka körüli virulni fog örökké s hervadatlan levele, a késő nemzedéknek is hirdetni fogják a leglovagiasabb király és a leggyöngédebb királyné dicsőségét.

Messze elvezetne célomtól, ha leírni akarván a lelkesedést, a melylyel a nemzet megkoronázott királynőjét körülrajongta, vagy lefesteni megkísérlelném a glóriát, a melylyel a boldogság fenséges, égi alakját elárasztaná abban a pillanatban, a midőn szívének leghőbb vágya teljesült és kölesönös bizalomban és szeretetben egyesülni látta azokat, akik szívének legkedvesebbek voltak: a királyt és a magyar nemzetet.

Ime itt áll előttünk a művész esetjét dicsérő a legnemesebb királyné a boldogság isteni nyugalmával és fenségével arczán, a melylyel őt dicsőségének napjaiban ismertük s a milvenül emléke szíveinkbe vésődött mindörökre.

Maga a koronázás esik külső kifejezése volt a szent frigynek, a melyet a kölesönös bizalom és rokonszenv szőtt közre és a magyar nemzet között: hisz a kinek vállait Szent-István koronája érinté, régóta királynő volt már minden magyar szívében.

Lehetetlen mégis észrevétlenül hagyni, hogy a koronázás ténye, ha nem is az érzelmeiket, de a külső formákat tekintve nagy változást idézett elő a királynő és a nemzet közötti viszonyban.

A politika tiltó szabályai nem gátolták többé, hogy szabadon kövesse nemes szíve vonzalmat. Mind gyakrabban és mindig növekvő őmmel kereste fel hazánkat, a melynek közelétre a századokon át nélkülözött udvari élet fénye és az ő elbűvölő egyéniségének varázslata szokatlan fényt derített.

Az udvari ünnepélyek pompájában és a gödöllői vadászaton a dalás időket láttuk megújulni, a hol a lovagias éretnyeknek jutalmát a szépségre és lelki nemességére legdicsőbb királyné osztogatta.

Nem volt közéletünknek oly mozzanata, melyet szeretetteljes érdeklődéssel nekisért volna s nem volt a jótékonyaságnak oly szerény tanyája, mely áldást osztó kezének gyámolítását nem érezte volna.

(Folyt. köv.)

Tanító gyűlések.

A csongrádi járásjegyet tanító kara a f. hó 1-én tartotta meg éves rendes közgyűlését Farkas Béla polg. isk. igazgató elnöke alatt. Ez alkalommal mondták bírálatot az egylet által kitűzött pályamunkák felett. A tételre 3 pályázat adatott be; még pedig az egyik a földrajz köréből, a másik a nyelvtan köréből. A bíráló bizottság a földrajzi tételre beadott két munkát nem találta érdemesnek a pályadíj elnyerésére. A közgyűlés a bíráló bizottság álláspontját helyesnek találta

a kitűzött pályadíj kiadását megtagadta és a jeligés leveleket elégettette. Ellenben a «Hibás szollás módok kiküszöbölése az iskolából» kitűzött tételre beadott pályamunkát a bíráló bizottság kifogástalannak minősítette és így, a pályadíj kiadását javasolta. A jeligés levél felbontása után kitűnt, hogy a díjját Sággy Mihály polg. isk. tanár nyerte el. Lelkes eljenzés között jelentkezett a szerző, mire Farkas Béla elnök buzdító beszéd kíséretében adta át a megérdemelt díjját.

Eder János indítványára László Ágoston nyug. tanítót és volt alelnököt egyhangulag tiszteletbeli tagul választották.

Majd Blázsik Mihály el. isk. igazgató üdvözölte Sövényházy Antal polg. isk. tanárt, abból az alkalomból, hogy tanítói működésének 25 évét töltötte be.

A megjelent tagok lelkesen megéljenzték a tevékeny tanfőúr, kinek érdemeit jegyzőkönyvbe iktatni határozták.

Ezután Blázsik Mihály el. isk. igazgató ismertette a Csongrád vármegyei tanító-egyesület új alapszabályait, élesen kritizálva a szegedi tanítószeg centralizáló törekvését.

A járási egylet valóságos felháborodott azon a vakmerő törekvésen, hogy a központ a vidéki tanítószeg minden térről le akarja szorítani és Blázsik Mihályt felkérte, hogy a f. hó 3-án tartandó Alföldi tanító egyleti közgyűlésben emelje fel szavát ez ellen a merénylet ellen.

Végül, Farkas Béla elnök a tisztikar nevében is beadta lemondását, egyszersmint kijelentette, hogy amennyiben tovább tagja sem marad a járásjegyetnek nem hajlandó az elnöki tisztelet megtartani.

A járás egyleti tanítószeg Blázsik Mihályt elnökül, Sövényházy Antalt alelnökül, László Bálintot jegyzőül és Missuray Jánost pénztárnokul választotta.

UJDONSÁGOK.

— **A Tisza-Duna csatorna.** Csongrád-megye törvényhatósága októberi közgyűlésén elhatározta, hogy e csatorna építés tárgyában egy bizottságot küld ki, amely e munkálat ügyében javaslatot készítsen a kereskedelmi miniszterhez intézendő feliratra vonatkozólag. A bizottság azonnal kilett küldve és tegnap már meg is tartotta ülését. Ugy látszik Csongrád vármegye élén álló férfiak minden erejükkel a nagy szabású munka megvalósításán fáradoznak.

— **Kaszinói estélyek.** Igen üdvös dologra határozta el magát a kaszinó, mint azt a következő felhívásból olvassuk. «A kaszinó választmánya — írja a felhívás — kaszinói estélyek tartását határozta el. Az első kaszinói estély f. évi november 10-én tartatik, a többi estélyek minden hó első szombatján. Kezdeté esti 8 órakor. Belépti díj nincs. A kaszinó tagjai családjaikkal, hozzátartozóikkal, vendégeikkel ezen estélyekre tisztelettel meghívtnak. Ezen értesítés a nem tagoknak is meghívóul szolgál. *Rendezőség.* Remélhetőleg a felhívásnak lesz is eredménye; mert úgy tudjuk, hogy igen sokan készülnek abban részt venni.

— **Kinevezés.** Csongrád-megye törvényhatóságának f. hó 1-én tartott rendes közgyűlésén dr. Vadnay Andor főispán a csongrádi járás tiszteletbeli szolgabírájává nevezte ki dr. Hoilósy Istvánt. Öszintén gratulálunk a szorgalmas, és munkás tisztviselőnek, a kitüntetéshez.

— **Eljegyzés.** A czeplédi Ungváry László-féle hűneves gyümölcsfaiskola vállalat cégvezetője és beltágya Ungváry Sándor jegyet váltott Nagy-Köröshön idősb özv. Czira Lajosné leányával, Mircsával.

— **A Tisza-köröszugi vízmentesítő és belvíz-szabályozó társulat** végtelen súlyos anyagi helyzete mindenki előtt ismeretes, annak feltárása vegett úgy a földművelésügyi mint a pénzügyminiszter urhoz ismételt és ismételt leterjesztések és kérelmek intézettek, miket küldöttségek könyörgő szava támogatott, sikerhez azonban csak most van kilátás, mikoron a társulat Ujnelyi Nándor tanácsára a Tiszavölgyi társulat központi választmányának nagy tekintélyéhez fordult támogatásért, ott a társulatot az e hó 6-án és 7-én tartandó gyűléseken dr. Lederer Gyula társulati alelnök és Ujnelyi Nándor fogják képviselni.

Közgyűlés. Közgyűlés lesz a képviselő testületnek e hó 6-án, melyen Söhly Gyula I. jegyző nem vehet részt, minthogy a tiszta-köröszugi társulatot Budapesten kellend képviselnie, ez az oka, hogy az 1901 évi költségvetés tárgyalása az e hó 13-ra összehívandó közgyűlésre halasztatott, de elég fontos tárgyak kerülnek 6-án is szőnyegre.

— **Lemondott tisztviselő.** Lipowszky Andor, Csongrád községi volt számtiszt, állá-

sáról leköszönt, megrongált egészségére való tekintetből s amiatt, mert Csongrádról Erdélybe szándékozik költözni. Sajnálatlaltal veszünk tőle búcsút, mert több, mint husz év óta lelkiismeretesen töltötte be hivatalát.

— **Név magyarosítás.** Lilienthal Rudolf csongrádi kereskedőnek a belügyminister, megengedte, hogy nevét Ligeti Rudolffra változtassa meg. Csongrád község előjáróságát — mint értesülünk egyik községi képviselő aztán szándékozik meginterpellálni, — hogy a legmagyarosabb község tisztviselő társai még mai napig is inkriminált ó germán neveikkel tüntethetnek a mellett, hogy nincs bennük annyi magyar hazafiság, miszerint neveiket még mostanig sem bírták megmagyarosítani? Azt hisszük azonban, hogy ez felesleges lesz; mert Sperlinger, Gilinger, Ernst és Binét, úgy tudjuk, hogy beadták a név-magyarosítás iránti kérelmüket, hogy az új népszámláláskor már ne szerepeljenek német neveikkel.

— **Csongrádvármegye törvényhatóságának közgyűlése** f. év október 31-én és f. hó 1-én tartatott meg Vadnay Andor dr. főispán elnöklése alatt. Első napon leleplezték boldogult Erzsébet királyné arcképét, mely alkalommal Cicatricis Lajos dr. vármegyénk ékes szavú főjegyzője mondotta el nagyhatású s valóban költői szépségekkel bővelkedő emlékbeszédét, melyet lapunk egész terjedelmében közöl.

— **A megfenyegedett parlament.** Hegyi Antal csongrádi plebános aláíratott egy kérvényt — mert neki szabad kérelmezni, a hatóságok ellen, csak ezeknek szeretné eltiltani, hogy még lélegzeni se merjenek — amely kérvényben bevádol minden hatóságot sőt végül megfenyegetik az aláírók a törvényhozó testületet, hogy ők nem fognak engedelmessé válni a hatóságoknak: történiék bármilyen is. A képviselőház figyelemre se méltatta a fõrmedvényt, hanem elutasította. Most aztán ha az ügyesség ráteszi a kezét a fenyegető aláírókra, s kérdőre vonja őket a vakmerő fenyegetés miatt: majd sirhatnak újra, hogy bele vitte őket újra a bajba — akit vakon követtek. — Mint a sítéri apostolt a sándorfalviak, akik mosta főispánhoz folyamodtak, hogy mentse ki őket a közveszélyes nép boldogító karmai közül. Így járnak rövid idő múlva a csongrádi lelkipásztor megkoppasztott hívei is.

— **Elutasított fellebbezés.** Csongrád község ama határozatát, amelyben kimondta a község képviselőtestülete, miszerint vizsgálat iránt kérelmez bünyenyítő és fegyelmi eljárást Hegyi Antal ellen — tudvalevőleg Hegyi s hívei megfellebbezték. A vármegye közgyűlése visszautasította a hivatalos prókatorokat: mert ez időszerint *kérelmezni mindenkinek van joga Magyarországon!* Vigyázzanak az aláírók különben, nehogy megjárják ezzel a dologgal is — mint a képviselőházi felirattal, amely miatt aligha nem meggyűl a bajuk.

— **Mesgye lopások.** Hegyi Antal jó példája úgy látszik hogy másokat is arra csábít, miszerint a szomszédok birtokából eltulajdonítsanak egy-egy darabka földet — miután a mezőőrök hanyagsága ezeket a visszaéléseket lehetővé teszik. Most is nem a mezőőrök tettek feljelentést, amint kötelességük parancsolta volna, hanem a kárvallott tulajdonosok emeltek panaszt. Így Gulyás Rókus ellen Bartók Mari csongrádi lakos tett panaszt, hogy a rossz szomszéd 92 □ ölet foglalt el tőle jogtalanul. Kalmár Jánosné csongrádi lakos pedig Kocsis Rókusnak jelentette fel, hogy ez a szintén jó szomszéd elfoglalt egy darabot földjéből. A hatóság a hanyag mezőőrök ellen is megindította az eljárást: mert általános ellenük a panasz, hogy legkisebb gondjuk sincs arra, miszerint a hasonló eseteket meggátolják, vagy feljelentések legalább, mint azt mindenütt a mezőőrök teszik.

Forduljunk mindig az első forráshoz. Ha valahol, úgy bizonyára helyén van ez osz-

tályorsorsjegyek beszerzésénél. Habár ugyan is az osztályorsorsjáték rendkívül nagy nyeresési esélyeket nyújt és — mint ez be van bizonyítva — ezeket jólétre, sőt nagy vagyonhoz is juttatott, a sorsjáték intézménye mindennek dacára föltétlenül megbízható helyről szerzettessenek be. A sorsjegyvásárlóknak megnyugvással kell bírnia arra nézve, hogy az eladó részéről történő hibákért — a mi különféle okból könnyen előfordul — az eladó nyereségy esetében bármely összegű kárért képes legyen teljes szavatosságot vállalni; az ily tévedésekért t. i. első sorban az eladó felelős. Hogy tehát a vevő minden tekintetben megnyugvást találjon, ajánljuk mint a legmegbízhatóbb beszerzési forrást, a «Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaságot» (Budapest, Haas-palota), mely az ország legnagyobb osztályorsorsjegyet-elárusító helye. E társaság osztályorsorsjegyeket eredeti áron (utánvét mellett is) ad el, még pedig teljesen költségmentesen; sorsolási jegyzékeket ingyen küld szét; nyereségeket azonnal, titoktartás mellett bármely összegben kifizet. E mellett a legnagyobb biztonságot, tehát minden irányban előnyöket nyújt, a mi egy oly előkelő intézetből, mint a «Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaság», várható is.

Hetedik magy. kir. szabadalmazott osztályorsorsjáték. Az előtűnk fekvő tervezet szerint az I. osztály húzása már november 15. és 16-án lesz, mely alkalomból figyelemzetjük olvasóinkat azon körülményre, hogy ezen sorsjáték esélyei csak akkor lesznek teljesen kihasználva, ha a játékot már az I. osztálynál megkezdjük. Több oldalról értesülünk, hogy ezen alkalommal a kereslet ismét igen nagy, ezért ajánlatos, ha mindenki jókor beszerzi sorsjegyét. A sorsjegyek ára az I. osztályhoz: $\frac{1}{12}$ sorsjegy 12 korona, $\frac{1}{6}$ sorsjegy 6 korona, $\frac{1}{3}$ sorsjegy 3 korona, $\frac{1}{2}$ sorsjegy 1 korona 50 fillér. Ha körültekintünk a különböző fő-elárusítók között, akkor Török A. és Társa bankházát, Budapest Váci-körút 4/a, mely egyike a legnagyobb detail üzleteknek, ajánljuk, mert ez a cég nagy szerencsével játszik és körülbelül 4 millió korona nyeresémet fizetett ki vevőinek. Aki Török A. és Társa budapesti bankházában Váci-körút 4/a sorsjegyet vásárol, a legjobb kezében van.

«**Az állatok világa.**» Brehm hatalmas művéből, amelynek magyar kiadása most indult meg, a második füzet is napvilágot látott. Ebben szintén a majmok rendkívül érdekes életét festi a szerző azzal a bámulatos közvetlenséggel és azzal a mestéri leírással, amely a munkát az egész világon kedvelté tette. Ennek a második füzetnek a szövegét kilencz kitűnő rajz illusztrálja. Adva van még a füzethez egy fekete nyomatu műlap és egy fekete nyomatu műmelléklet. Az állatok világa Légrádi testvérek könyvkiadóhivatalában (Budapest, Váci-körút 78.) jelenik meg s minden könyvkereskedésben megkapható. Egy füzet ára 80 fillér. Tájékoztatót a kiadóhivatal ingyen és bérmentve készségesen küld.

— **Csak 4 koronáért 200.000 korona nyerhető.** Különösen kedvező nyeresési esélyeket nyújtanak az ő Felsége által engedélyezett új államsorsjáték sorsjegyei, minthogy 18.123 sorsjegy 418.640 korona készpénzben kerül egyszerre sorsolásra és a nyeremény 200.000 korona. Állami felügyelet és kezesség. Minthogy e 4 koronás sorsjegyek előreláthatólag gyorsan elfogynak, ajánlatos, hogy ily sorsjegyekre szóló megrendelések a Nemzeti Pénzváltó Részvénytársaságnál (Budapest, Gizellatér Haas-palota) mielőbb, de legkésőbb 8 napon belül beküldessenek. A nevezett intézetnél osztályorsorsjegyek is kaphatók eredeti áron és megjegyezzük, hogy ez egyúttal az ország legnagyobb osztályorsorsjegy-elárusító helye, mely a sorsjegyvevőknek a legnagyobb előnyöket és biztonságot nyújtja.

Nyilttér. *)

A Magyar Hirlap ajándéka.

A Magyar Hirlap karácsonyi ajándéka, amely esztendőről-esztendőre megismétlődött, ezuttal gazdagabb és bőségesebb lesz minden eddiginél, már csak

*) E rovatban közöltékért nem vállal felelősséget sem a kiadóhivatal sem a szerk.

azért is, mert ez éppen a tizedik karácsony, hogy alkalmunk és módunk van rá olvasóinknak külön is örömet szerezni.

Egész kis könyvtár, teljes tíz regény lesz a karácsonyi ajándékunk; tíz érdekes könyv, a hazai és külföldi szerzők legjelesebbjeinek munkái. A regényírók, kiknek munkáit előfizetőink megkapják, a következők:

Hazai írók:

Külföldiek:

Jókai Mór Mikszáth Kalmán Georges Ohnet Emile Zola
Bródy Sándor Bárony Marcel Prévost Ridder
István Hercege Ferencz. Haggard Leo Tolstoj.

A könyveket ez év december közepén küldjük szét, úgy tehát, hogy karácsony ünnepére már mindenkinek a kezében lesz, akit megillet. Erre vonatkozólag pedig a következőket kell az olvasók szives tudomására hoznunk:

Könyvajándéka csak azok az előfizetők tartanak számot, akik közvetlenül a Magyar Hirlap előfizetői. Akik egyenkint vásárolják a lapot, vagy közvetve fizetnek elő (tőzsdékben, papirkereskedésben, csomag-szállítónál), akik tehát ily módon a Magyar Hirlap törzskönyveiben nem fordulnak elő, azok természetesen nem részesülhetnek ebben a kedvezményben. Ez már csak azért is természetes, mert a kiadóhivatalnak nincs is módjában másképp ellenőrizni valakinek előfizető voltát, mint csakis a saját, hiteles törzskönyvei alapján.

A könyvek kiosztása, illetőleg szétküldése olyképp történik, hogy: minden fél éves vagy egész éves előfizető tíz kötet regényt kap, minden negyed éves előfizető öt kötet regényt, minden hónapos előfizető két kötet regényt.

E megállapított rendszer alól a kiadóhivatal semmiféle kivételt nem tehet. Minden előfizetőnek e szabály alapján járnak ki az ajándék könyvek.

Erre pedig a decemberi előfizetői listástrom lesz az irányadó. Így tehát aki most az október-decemberi évfolyam kezdetén fél évre vagy negyed évre előfizet, már ezen az alapon tíz, illetőleg öt kötet regényre tarthat számot. Ugyancsak megkapják a tíz vagy öt kötet regényt azok, akik most mint új előfizetők fél évre vagy negyed évre belépnek. Azok, akik decemberben egy hónappal fizetnek elő, vagy újítják meg az előfizetésüket, két kötetet kapnak.

Mindenkinek módjában van tehát már most kiválasztani azt a kategóriát, amely neki és viszonyainak legjobban megfelel. Ezt mindenki maga határozza meg, a kiadóhivatalnak csak az a kérdése lehet a közönséghez, hogy a döntést ne halasztja sokára, nehogy a könyvek kellő számban való kinyomtatása és szétküldése zavarral járjon, ami a sokok ezer könyv mellett könnyen megtörténhet. Lehetetlen és teljesen kizárt dolog emellett, hogy egyesek egyik kategóriából a másikba tévesseken át, hogy például azok akik hónapról-hónapra fizetnek elő, többet kapjanak, mint két kötetet. Az egy havi előfizetések pótlásába vagy utólagos lekötésébe se egyezhetik bele a kiadóhivatal, mert ez is föltétlenül zavarokat okozna.

Még csak azt kell mondanunk, hogy a küldött regények teljesen új, csinos kiállítású, szépen fűzött könyvek lesznek, amelyek nemcsak pillanatnyi örömet szereznek, de minden könyvtárnak díszére és becsületére válnak.

Tszellellet

a Magyar Hirlap kiadóhivatala
Budapest, V., Honvéd-utca 10.

Felelős szerkesztő: **Eder János.**

Társ-szerkesztő: **Holló Adolf.**

Kiadólap-tulajdonos: **Weisz Márk.**

Nagy: Mondd csak kérlek Balogh, vettél már magadnak egy osztálysorsjegyet?
Balogh: Még nem, mert nem tudom melyik a legszerencsésebb főáruda.
Nagy: A legszerencsésebb főáruda

BIHARI EDE

Budapest, IV., Városház-utca 14.

Gondold csak kedves barátom, minő szerencsés ember, rövid idő alatt már kétszer nyerték nála a jutalomdíjat.

Balogh: Mi az a «jutalomdíj»?

Nagy: Jutalomdíj, barátom az a legnagyobb nyeremény.

600,000

korona. Én ebben a főárudában játszom és mondhatom, hogy nagyszerűen szolgálnak ki, a húzás után azonnal lakásomon van a húzási jegyzék.

Balogh: Mikor van az I. osztály húzása?

Nagy: Az már f. évi november 15 és 16-án van és

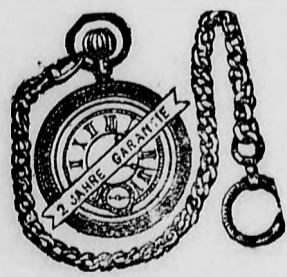
$\frac{1}{1}$ sorsjegy 12 K $\frac{1}{2}$ sorsjegy 6 K
 $\frac{1}{4}$ sorsjegy 3 K $\frac{1}{8}$ sorsjegy 1.50

De nem ajánlatos sokáig késni, mert közel a húzás előtt szörnyű nagy nála a kereslet.

Balogh: Ugy, akkor azonnal rendelék magamnak egy sorsjegyet

BIHARI EDE főelárusítónál

Budapest, IV., Városház-utca 14

Sok pénzt!!!

meglehet takarítani óra, óraláncz és ékszer vásárlásnál ha azt az ember

J. WANDERER

Krakau Strádom 2.

óra gyárából szerzi be.

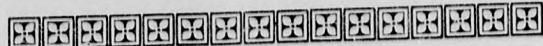
Képes árjegyzéket küld bérmentve bárkinek ingyen ha ez iránt hozzá fordul.

Nem megfelelőt 8 napon belül szívesen vissza vesz.

100 számú Nickel Cylinder remontoár óra 1 frt 90 kr. ugyanaz a Király arczképével 20 krajczárral több.

900 számú ezüst remontoár óra 4 frt. 50 kr. lánczczal együtt 5 frt. 50 kr.

26.-1.

629.1900. végr. sz.

Árverési hirdetmény.

Alulírt kiküldött bír. végrehajtó ezennel közölni teszi, hogy a Csongrádi kir. járásbírósnak 1900 évi Sp. 378-383 31 sz. végzése folytán dr. Buk Hermann ügyvéd által képviselt Bozó József felperes részére Néhai Kucsera Ferencz örökösei alperesek ellen 200 K 170 K követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás folytán alperestől lefoglalt és 753 K 08 fillére becsült ingóságokra a Csongrádi kir. járásbírósnak 1900 évi V. 336/2 sz. végzésével a további eljárás elrendeltétvén, annak az alap és felülfozlalatók követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna végrehajtást szenvedettel Rozsa utcai lakásukon Csongrádon leendő megtartása katáridőül 1900. évi november hó 6 napján

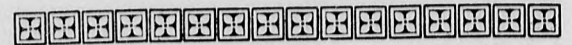
d. e. $\frac{1}{2}$ 9 órája kitűzték, a mikor a bíróság lefoglalt bútörök, fehéművek, férfi ruha neműek, konyhai berendezések porcellán edények, különféle hordók és egy borprés a legtöbbet ígérőnek készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fognak adni.

Felhivatnak mindazok, kik az előírtvégzendő ingóságok vételárából a végrehajtató követelését megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalás korábban eszközöltetett volna és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jelentéseiket az árverés megkezdéseig alulírt kiküldöttnél írásban beadni, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár fölöslegére fognak utaltatni.

Kelt Csongrád, 1900. október hó 29 napján.

R. Papp István

kir. bírósági végrehajtó.

LEGNAGYOBB NYEREMÉNY

legszerencsésebb esetben

1.000,000 korona.

Az összes 50.000 nyeremény JEGYZÉKE.

A legnagyobb nyer. legszerencsésebb esetben:

1.000,000 korona

A nyeremények részletes beosztása a következő:

Készpénzben fizetendő	Jutalom	Korona
1	1 jutalom	600000
1	1 nyer. á	400000
1	1 ..	200000
3	1 ..	100000
1	1 ..	90000
1	1 ..	80000
1	1 ..	70000
2	1 ..	60000
1	1 ..	40000
5	1 ..	30000
1	1 ..	25000
7	1 ..	20000
3	1 ..	15000
31	1 ..	10000
67	1 ..	5000
3	1 ..	3000
432	1 ..	2000
763	1 ..	1000
1238	1 ..	500
90	1 ..	300
31700	1 ..	200
3900	1 ..	170
4900	1 ..	130
50	1 ..	100
3900	1 ..	80
2900	1 ..	40

50,000 nyer. és jut. összegben **13.160,000**

Nyujtsunk kezet a szerencsének!

Már sokan szerencsések lettek egy nálunk vásárolt sorsjeggyel!

Az egész világban a legnagyobb eséllyel bíró m. kir. szabad. osztálysorsjáték legközelebb újból megkezdődik.

100,000 sorsjegyre **50,000**

pénznyeremény jut, tehát az oldaltálló nyereményjegyzék szerint a sorsjegyek felét pénznyereménygel húzzák ki és egy külföldi sorsjáték sem képes aránylag ily nagy nyereményeket felmutatni, mint a mi magyar osztálysorsjátékunk.

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben

egy millió korona.

Egészben tizenhárom millió 160.000 korona lesz kihúzva és az egész vállalat állami felügyelet alatt áll.

Az eredeti sorsjegyek tervszerű árai I. osztályhoz:
 egy nyolczad ($\frac{1}{8}$) frt — 75 vagyis 1.50 kor.
 egy negyed ($\frac{1}{4}$) » 1.50 » 3.— »
 egy fél ($\frac{1}{2}$) » 3.— » 6.— »
 egy egész ($\frac{1}{1}$) » 6.— » 12.— »
 utáncét mellett vagy az összeg előzetes bekiütése ellenében. Hivatalos tervezet díjtalanul. Megrendeléseket eredeti sorsjegyekre

f. é. november hó 15-ig

kérünk hozzánk beküldeni,

Török A. és Tsa

BANKHÁZ

Budapest,

V., Váci-körut 4 a.

Fiók: MUZEUM-KÖRUT 11.

és VI Erzsébet-körut 54.

Sok és nagy nyereményt fizettünk már ki vevőinknek és pedig rövid idő alatt körülbelül három és fél millió koronát.

Rendelőlevelé levágandó. **Török A. és társa főelárusítók Budapest.**

Kérek részemre ..... I. oszt. m. kir. szab. osztálysorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos tervvel együtt küldeni.

Az összeget ..... kor. } utnévelezní kérem }
 } postautalvnynyal küldöm. } A nem tetsző törlendő.

Pontos cím: